

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥అథ ద్వితీయ కాణ్డే తృతీయః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ ఆదిత్యేభ్యో భువద్వద్భ్యశ్చరుం నిర్వపేద్భూతికామ ఆదిత్యా వా ఏతం
భూత్యై ప్రతి నుదస్తీ యోఽలం భూత్యై సన్భూతిం న ప్రాప్నోత్యాదిత్యానేవ భువద్వతః
స్వేన భాగధేయేనోప ధావతి త ఏవైనం భూతిం గమయన్తి భవత్యేవాఽఽదిత్యేభ్యో
ధారయద్వద్భ్యశ్చరుం నిర్వపేదపరుద్ధో వాఽపరుధ్యమానో వాఽఽదిత్యా వా అపరోద్ధార
ఆదిత్యా అవగమయితార ఆదిత్యానేవ ధారయద్వత- [1] స్వేన భాగధేయేనోప ధావతి
త ఏవైనం విశి దాధృత్యనపరుధ్యో భవత్యదితేఽను మన్యస్వేత్యపరుధ్యమానోఽస్య
పదమా దదీతేయం వా అదితిరియమేవాఽస్మై రాజ్యమను మన్యతే సత్యాఽఽశీరిత్యాహ
సత్యాఽఽమేవాశిషం కురుత ఇహ మన ఇత్యాహ ప్రజా ఏవాఽస్మై సమనసః కరోత్యుప
ప్రేత మరుతః [2] సుదానవ ఏనా విశృతినాఽభ్యముగ్ం రాజానమిత్యాహ మారుతీ వై
విడ్జ్యేష్ఠో విశృతిర్విశ్చైవైనగ్ం రాష్ట్రేణ సమర్థయతి యః పరస్తాద్ధ్యమ్యవాదీ స్యాత్తస్య
గృహోద్వీహీనా హరేచ్ఛక్లాగ్ శ్చ కృష్ణాగ్ శ్చ వి చినుయాద్యే శుక్లాః స్యుస్తమాదిత్యం
చరుం నిర్వపేదాదిత్యా వై దేవతయా విడ్విశమేవావ గచ్ఛ- [3] త్యవగతాఽస్య
విడనవగతగ్ం రాష్ట్రమిత్యాహుర్యే కృష్ణాః స్యుస్తం వారుణం చరుం నిర్వపేద్వారుణం వై
రాష్ట్రముభే ఏవ విశం చ రాష్ట్రం చావ గచ్ఛతి యది
నాఽవగచ్ఛేదిమమహమాదిత్యేభ్యో భాగం నిర్వపామ్యాఽముష్మాదముష్యై
విశోఽవగన్తోరితి నిర్వపేదాదిత్యా ఏవైనం భాగధేయం ప్రేప్సన్తో విశమవ [4] గమయన్తి
యది నాఽవగచ్ఛేదాశ్వత్థాన్మయూఖాన్థ నస్త మధ్యమేషాయాముప
హన్యాదిదమహమాదిత్యాన్బద్నామ్యాఽముష్మాదముష్యై విశోఽవగన్తోరిత్యాదిత్యా ఏవైనం
బద్ధవీరా విశమవ గమయన్తి యది నాఽవగచ్ఛేదేతమేవాఽఽదిత్యం చరుం
నిర్వపేదిధ్మేపి మయూఖాన్థం నహ్యేదనపరుధ్యమేవావ గచ్ఛత్యాశ్వత్థా భవన్తి

మ॒రు॒తాం॒ వా ఏ॒తదో॒జో య॒దశ్వ॑త్థ ఓ॒జసై॒వ వి॒శమ॑వ గ॒చ్ఛతి॑ స॒ప్త భ॑వన్తి స॒ప్తగ॑ణా వై
మ॒రుతో॑ గ॒ణశ॑ ఏ॒వ వి॒శమ॑వ గ॒చ్ఛతి॑||[5]

ధా॒రయ॑ద్వతో మ॒రుతో॑ గ॒చ్ఛతి॑ వి॒శమ॑వైతదష్టాదశ చ||2.3.1||

దే॒వా వై మృ॑త్యోర॒భిభ॑యుస్తే ప్ర॒జాప॑తి॒ముపా॑ధావస్తేభ్య ఏ॒తాం ప్రా॑జాప॒త్యాగ్ం
శత॑కృ॒ష్ణలాం ని॑ర॒వప॑త్తయైవైష్వమృతమ॒దధా॑ద్యో మృ॒త్యోర్భీ॑యాత్తస్మా ఏ॒తాం
ప్రా॑జాప॒త్యాగ్ం శత॑కృ॒ష్ణలాం ని॑ర్వపేత్ప్ర॒జాప॑తిమే॒వ స్వేన॑ భాగధే॒యేనోప॑ ధా॒వతి॑ స
ఏ॒వాఽస్మి॑న్నాయుర్ద॒ధాతి॑ సర్వ॒మాయు॑రేతి శత॑కృ॒ష్ణలా భ॑వతి శతా॒యుః పు॑రుషః
శతే॑న్ద్రి॒య ఆ॑యుప్యేవేన్ద్రి॒యే [6] ప్ర॑తి తి॒ష్ఠతి॑ ఘృతే భ॒వత్యా॑యుర్వై ఘృతమమృతగ్ం
హి॒రణ్య॑మా॒యుశ్చై॒వాఽస్మా అ॒మృతం॑ చ స॒మీచీ॑ ద॒ధాతి॑ చ॒త్వారి॑చ॒త్వారి॑ కృ॒ష్ణలాన్య॑వ
ద్యతి॑ చతు॒రవ॑త్తస్యాఽఽప్త్యా ఏ॒కధా॑ బ్ర॒హ్మ॑ణ ఉ॒ప హ॑రత్యేక॒దైవ॑ య॒జమా॑న
ఆ॒యుర్ద॒ధాత్య॑సా॒వాది॑త్యో న వ్య॒రోచ॑త తస్మై దే॒వాః ప్రా॑యశ్చి॒త్తిమై॑చ్ఛన్తస్మా ఏ॒తగ్ం
సౌ॒ర్యం చ॒రుం ని॑ర॒వప॑స్తేనై॒వాఽస్మి॑- [7] స్రు॒చమ॑దధు॒ర్యో బ్ర॑హ్మ॒వర్చ॑సకామః స్వాత్తస్మా
ఏ॒తగ్ం సౌ॒ర్యం చ॒రుం ని॑ర్వపే॒దము॑మే॒వాఽఽది॑త్యగ్ స్వేన॑ భాగధే॒యేనోప॑ ధా॒వతి॑ స
ఏ॒వాఽస్మి॑న్బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॑సం ద॒ధాతి॑ బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॑స్యే॒వ భ॑వత్యుభ॒యతో రు॒క్మా భ॑వత
ఉ॒భయ॑త ఏ॒వాఽస్మి॑న్బ్ర॒చం ద॒ధాతి॑ ప్ర॒యాజే॑ప్ర॒యాజే॑ కృ॒ష్ణలం॑ జుహోతి ది॒గ్భ్య
ఏ॒వాఽస్మై॑ బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॑సమ॒వ రు॒న్ధ ఆగ్నే॑యమష్టాకపాలం నిర్వపే॒థావి॑త్రం
ద్వాద॑శకపాలం భూ॒మ్యై [8] చ॒రుం యః॑ కా॒మయే॑త హి॒రణ్యం॑ వి॒న్దేయ॑ హి॒రణ్యం॑ మోప
నమే॑దితి యదాగ్నే॒యో భ॑వత్యాగ్నే॒యం వై హి॒రణ్యం॑ య॒స్యైవ హి॒రణ్యం॑
తేనై॑వై॒నద్వి॑న్దతే సా॒విత్త్రో భ॑వతి స॒విత్ర॑ప్రసూత ఏ॒వైవై॒నద్వి॑న్దతే భూ॒మ్యై
చ॒రుర్భ॑వత్యస్యామే॒వైవై॒నద్వి॑న్దత ఉ॒పైవై॒నగ్ం హి॒రణ్యం॑ నమతి వి వా ఏ॒ష ఇ॒న్ద్రియే॑ణ
వీ॒ర్యే॑ణర్థ్యతే యో హి॒రణ్యం॑ వి॒న్దత ఏ॒తా [9] మే॒వ ని॑ర్వపే॒ద్ధిర॑ణ్యం విత్వా నేన్ద్రి॒యేణ॑
వీ॒ర్యే॑ణ వ్యృ॒ధ్యత ఏ॒తామే॒వ ని॑ర్వపే॒ద్యస్య॑ హి॒రణ్యం॑ నశ్యే॒ద్యదాగ్నే॑యో భ॑వత్యాగ్నే॒యం

వై హిరణ్యం యస్యైవ హిరణ్యం తేనైవైనద్విన్దతి సావిత్రో భవతి సవితృప్రసూత
 ఏనైనద్విన్దతి భూమ్యై చరుర్భవత్యస్యాం వా ఏతన్నశ్యతి
 యన్నశ్యత్యస్యామేనైనద్విన్దతీన్త్ర - [10] స్వప్టుః సోమమభీషహాపిబధన్ విష్వజ్వాన్భధన్
 ఇన్ద్రియేణ సోమపీథేన వ్యార్ధ్యత స యదూర్ధ్వముదవమీత్తే శ్యామాకా అభవన్ధన్
 ప్రజాపతిముపాధావత్తస్మా ఏతగ్ం సోమేన్తగ్ం శ్యామాకం
 చరుమ్నిరవపత్తేనైవాస్మిన్ద్రియగ్ం సోమపీథమదధాద్వి వా ఏష ఇన్ద్రియేణ
 సోమపీథేనర్ధ్యతే యః సోమం వమితి యః సోమవామీన్యాత్తస్మా [11] ఏతగ్ం
 సోమేన్తగ్ం శ్యామాకం చరుం నిర్వపేథోమం చైవేన్త్రం చ స్వేన భాగధేయేనోప ధావతి
 తావేవాస్మిన్ద్రియగ్ం సోమపీథం ధత్తో నేన్ద్రియేణ సోమపీథేన వృధ్యతే యథ్సోమ్యా
 భవతి సోమపీథమేవావ రున్ధే యదైన్ద్రో భవతీన్ద్రియం వై సోమపీథ ఇన్ద్రియమేవ
 సోమపీథమవ రున్ధే శ్యామాకో భవత్యేష వావ స సోమః [12] సాక్షాదేవ సోమపీథమవ
 రున్ధేగ్గయే దాత్రే పురోడాశమష్టాకపాలం నిర్వపేదిన్త్రాయ ప్రదాత్రే
 పురోడాశమేకాదశకపాలం పశుకామోగ్నిరేవాస్మై పశూన్ ప్ర జనయతి వృద్ధానిన్త్రః
 ప్ర యచ్ఛతి దధి మధు ఘృతమాపో ధానా భవన్త్యేతద్వై పశూనాగ్ం రూపగ్ం
 రూపేణైవ పశూనవ రున్ధే పశ్చగ్గృహీతం భవతి పాజ్కా హి పశవో బహురూపం
 భవతి బహురూపా హి పశవః [13] సమృద్ధ్యై ప్రాజాపత్యం భవతి ప్రాజాపత్యా వై పశవః
 ప్రజాపతిరేవాస్మై పశూన్ ప్ర జనయత్యాత్మా వై పురుషస్య మధు యన్నధ్వగ్నౌ
 జుహోత్యాత్మానమేవ తద్యజమానోగ్నౌ ప్ర దధాతి పజ్క్యే యాజ్యానువాక్యే భవతః
 పాజ్కః పురుషః పాజ్కః పశవ ఆత్మానమేవ మృత్యోర్నిష్క్రియ పశూనవ రున్ధే||[14]
 ఇన్ద్రియేన్స్మిన్ భూమ్యా ఏతామిన్త్రః స్వాత్తస్మై సోమో బహురూపా హి పశవ ఏకచత్వారిగ్ంశచ్చ ||2.3.2||

దేవా వై సత్త్రమాసతర్ధిపరిమితం యశస్కామాస్తేషాగ్ం సోమగ్ం రాజానం యశ
 ఆర్భధన్ గిరిముదైత్తమగ్నిరనూదైత్తావగ్నిషోమా సమభవతాం తావిన్ద్రో

యజ్ఞవిభ్రష్టోఽను పరైత్తావబ్రవీద్యాజయతం మేతి తస్మా ఏతామిష్టిం
నిరవపతామాగ్నీయమష్టాకపాలమైన్ద్రమేకాదశకపాలగ్ం సౌమ్యం చరుం
తయైవాఽస్మిన్తేజ [15] ఇన్ద్రియం బ్రహ్మవర్చసమధత్తాం యో యజ్ఞవిభ్రష్టః స్యాత్తస్మా
ఏతా మిష్టిం నిర్వపేదాగ్నీయమష్టాకపాలమైన్ద్రమేకాదశకపాలగ్ం సౌమ్యం చరుం
యదాగ్నీయో భవతి తేజ ఏవాఽస్మిన్తేన దధాతి యదైన్ద్రో భవతీన్ద్రియమేవాఽస్మిన్తేన
దధాతి యథ్సోమ్యో బ్రహ్మవర్చసం తేనాఽగ్నీయస్య చ సౌమ్యస్య చైన్ద్రే
సమాశ్లేషయేత్తేజశ్చైవాఽస్మిన్బ్రహ్మవర్చసం చ సమీచీ [16]
దధాత్యగ్నీషోమీయమేకాదశకపాలం నిర్వపేద్యం కామో నోపనమేదాగ్నీయో వై బ్రాహ్మణః
స సోమం పిబతి స్వామేవ దేవతాగ్ స్వేన భాగధేయేనోప ధావతి సైపైనం కామేన
సమర్థయత్యుపైనం కామో నమత్యగ్నీషోమీయమష్టాకపాలం
నిర్వపేద్బ్రహ్మవర్చసకామోఽగ్నీషోమావేవ స్వేన భాగధేయేనోప ధావతి
తావేవాఽస్మిన్బ్రహ్మవర్చసం ధత్తో బ్రహ్మవర్చస్యేవ [17] భవతి
యదష్టాకపాలస్తేనాఽగ్నీయో యచ్ఛ్యామాకస్తేన సౌమ్యః సమృద్ధ్యై సోమాయ వాజినే
శ్యామాకం చరుం నిర్వపేద్యః క్షైబ్యాద్భిభీయాద్రేతో హి వా
ఏతస్మాద్వాజినమపక్రామత్యథైష క్షైబ్యాద్భిభాయ సోమమేవ వాజినగ్ స్వేన
భాగధేయేనోప ధావతి స ఏవాఽస్మిన్తేతో వాజినం దధాతి న క్షీబో భవతి
బ్రాహ్మణస్పత్యమేకాదశకపాలం నిర్వపేద్దామకామో [18] బ్రహ్మణస్పతిమేవ స్వేన
భాగధేయేనోప ధావతి స ఏవాఽస్మై సజాతాన్ప్ర యచ్ఛతి గ్రామ్యేవ భవతి గణవతీ
యాజ్యానువాక్యే భవతః సజాతైరేపైనం గణవన్తం కరోత్యేతామేవనిర్వపేద్యః కామయేత
బ్రహ్మన్విశం వి నాశయేయమితి మారుతీ యాజ్యానువాక్యే కుర్యాద్బ్రహ్మన్నేవ విశం వి
నాశయతి||[19]

తేజః సమీచీ బ్రహ్మవర్చస్యేవ గ్రామకామస్త్రచత్వారిగ్ంశచ||2.3.3||

అ॒ర్య॒మే॒ చ॒రుం॒ ని॒ర్వ॒పే॒థ్సు॒వ॒ర్గ॒కా॒మో॒ఽసౌ॒ వా॒ ఆ॒ది॒త్యో॒ఽర్య॒మా॒ర్య॒మ॒ణ॒మే॒వ॒ స్వే॒న॒
 భా॒గధే॒యే॒నో॒ప॒ ధా॒వతి॒ స॒ ఏ॒వైన॒గ్ం॒ సు॒వ॒ర్గం॒ లో॒కం॒ గ॒మ॒య॒త్య॒ర్య॒మే॒ చ॒రుం॒ ని॒ర్వ॒పే॒ద్యః॒
 కా॒మ॒యే॒త దా॒నకా॒మా మే॒ ప్ర॒జాః॒ స్యు॒రిత్య॒సౌ॒ వా॒ ఆ॒ది॒త్యో॒ఽర్య॒మా యః॒ ఖ॒లు పై॒ దదా॒తి॒
 సో॒ఽర్య॒మా॒ర్య॒మ॒ణ॒మే॒వ స్వే॒న భా॒గధే॒యే॒నో॒ప ధా॒వతి॒ స॒ ఏ॒వా [20] ఽ॒స్మై దా॒నకా॒మాః॒
 ప్ర॒జాః క॒రోతి॒ దా॒నకా॒మా అ॒స్మై ప్ర॒జా భ॒వన్త్య॒ర్య॒మే॒ చ॒రుం॒ ని॒ర్వ॒పే॒ద్యః కా॒మ॒యే॒త
 స్వ॒స్తి జ॒నతా॒మి॒యామి॒త్య॒సౌ వా॒ ఆ॒ది॒త్యో॒ఽర్య॒మా॒ర్య॒మ॒ణ॒మే॒వ స్వే॒న భా॒గధే॒యే॒నో॒ప
 ధా॒వతి॒ స॒ ఏ॒వైనం॒ తద్గ॒మ॒యతి॒ యత్ర॒ జి॒గమి॒షతీ॒న్తో పై॒ దే॒వానా॒మాను॒జావ॒ర ఆ॒సీ॒ధ్స
 ప్ర॒జాప॒తి॒ము॒పా॒ధావ॒త్తస్మా॒ ఏ॒త మై॒న్త్రమా॒ను॒షాక॒మే॒కాద॒శక॒పాలం॒ ని॒- [21]
 ర॒వప॒త్తీ॒నై॒వైన॒మగ్రం॒ దే॒వతా॒నాం ప॒ర్య॒ణయ॒ద్బుధ్న॒వతీ॒ అగ్ర॒వతీ॒ యా॒జ్ఞాను॒వాక్యే
 అక॒రోద్బు॒ధ్నాదే॒వైన॒మగ్రం॒ ప॒ర్య॒ణయ॒ద్యో రా॒జన్య॒ ఆను॒జావ॒రః స్వా॒త్తస్మా
 ఏ॒త మై॒న్త్రమా॒ను॒షాక॒మే॒కాద॒శక॒పాలం॒ ని॒ర్వ॒పే॒దిన్త్ర॒మే॒వ స్వే॒న భా॒గధే॒యే॒నో॒ప ధా॒వతి॒ స
 ఏ॒వైన॒మగ్ర॒గ్ం స॒మానా॒నాం ప॒రి ణ॒యతి॒ బుధ్న॒వతీ॒ అగ్ర॒వతీ॒ యా॒జ్ఞాను॒వాక్యే భ॒వతో
 బు॒ధ్నాదే॒వైన॒మగ్రం॒ [22] ప॒రి ణ॒యత్యా॒ను॒షాకో భ॒వత్యే॒షా హ్యే॒తస్య॒ దే॒వతా॒ య
 ఆను॒జావ॒రః స॒మృ॒ద్ధ్యే॒ యో బ్రా॒హ్మ॒ణ ఆను॒జావ॒రః స్వా॒త్తస్మా ఏ॒తం
 బా॒ర్హ॒స్పత్య॒మాను॒షాకం॒ చ॒రుం॒ ని॒ర్వ॒పే॒ద్బుహ॒స్పతి॒మే॒వ స్వే॒న భా॒గధే॒యే॒నో॒ప ధా॒వతి॒
 స॒ ఏ॒వైన॒మగ్ర॒గ్ం స॒మానా॒నాం ప॒రి ణ॒యతి॒ బుధ్న॒వతీ॒ అగ్ర॒వతీ॒ యా॒జ్ఞాను॒వాక్యే భ॒వతో
 బు॒ధ్నాదే॒వైన॒మగ్రం॒ ప॒రి ణ॒యత్యా॒ను॒షాకో భ॒వత్యే॒షా హ్యే॒తస్య॒ దే॒వతా॒ య
 ఆను॒జావ॒రః స॒మృ॒ద్ధ్యే॒|| [23]

ఏ॒వ ని॒రగ్ర॒మే॒తస్య॒ చ॒త్వారి॒ చ॒|| 2.3.4||

ప్ర॒జాప॒తే॒స్త్రి॒యస్త్రి॒గ్ంశ॒ద్దు॒హిత॒ర ఆ॒సన్తాః॒ సో॒మాయ॒ రా॒జ్ఞే॒ఽదదా॒త్తాసా॒గ్ం
 రో॒హిణీ॒ము॒పై॒త్తా ఈ॒ర్ష్య॒న్తీః పు॒నర॒గచ్ఛ॒న్తా అ॒న్వైత్తాః పు॒నర॒యాచ॒త తా అ॒స్మై న
 పు॒నర॒దదా॒థ్సో॒బ్రవీ॒దృత॒మమీ॒ష్వ యథా॒ స॒మావ॒చ్ఛ ఉ॒పై॒ష్యా॒మ్యథ తే పు॒నరా॒స్యామీ॒తి

స ఋతమామీత్తా అస్మై పునరదదాత్తాసాగ్ం రోహిణీమేవోపై- [24] త్తం యక్ష్మ
 ఆర్చద్రాజానం యక్ష్మ ఆరదితి తద్రాజయక్ష్మస్య జన్మ
 యత్పాపీయానభవత్తత్పాపయక్ష్మస్య యజ్జాయాభ్యోఽవిన్దత్తజ్జాయేన్యస్య య
 ఏవమేతేషాం యక్ష్మాణాం జన్మ వేద వైనమేతే యక్ష్మా విన్దన్తి స ఏతా ఏవ
 నమస్యన్నుఽపాధావత్తా అబ్రువన్వరం వృణామహై సమావచ్ఛ ఏవ న ఉపాయ ఇతి
 తస్మా ఏత- [25] మాదిత్యం చరుం నిరవపన్తేనైనం పాపాథ్నామాదముఞ్చన్ యః
 పాపయక్ష్మగృహీతః స్యాత్తస్మా ఏతమాదిత్యం చరుం నిర్వపేదాదిత్యానేవ స్వేన
 భాగధేయేనోప ధావతి త ఏవైనం పాపాథ్నామాన్ముఞ్చన్త్యమావాస్యాయాం
 నిర్వపేదముమేపైనమాప్యాయమానమన్వా ప్యాయయతి నవోనవో భవతి జాయమాన
 ఇతి పురోఽనువాక్యా భవత్యాయురేవాఽస్మిన్తయా దధాతి యమాదిత్యా
 అగ్ంశుమాప్యాయయన్తీతి యాజ్ఞ్యైవైనమేతయా ఽఽప్యాయయతి||[26]
 ఏవోపైతమస్మిన్ త్రయోదశ||2.3.5||

ప్రజాపతిర్దేవేభ్యోఽన్నాద్యం వ్యాదిశథోఽబ్రవీద్యదిమాన్లోకానభ్యతిరిచ్యాత్తై తన్మమాఽసదితి
 తదిమాన్లోకానభ్యత్యరిచ్యతేన్ద్రగ్ం రాజానమిన్ద్రమధిరాజమిన్ద్రగ్ం స్వరాజానం తతో పై స
 ఇమాన్లోకాగ్ స్త్రీధాఽదుహత్తత్త్రిధాతోస్త్రీధాతుత్వం యం కామయేతాఽన్నాదః స్యాదితి
 తస్మా ఏతం త్రిధాతుం నిర్వపేదిన్ద్రాయ రాజ్ఞే పురోడాశ- [27]
 మేకాదశకపాలమిన్ద్రాయాఽధిరాజాయేన్ద్రాయ స్వరాజ్ఞేఽయం వా ఇన్ద్ర
 రాజాఽయమిన్ద్రోఽధిరాజోఽసావిన్ద్రః స్వరాడిమానేవ లోకాన్ధేన్వన భాగధేయేనోప ధావతి
 త ఏవాఽస్మా అన్నం ప్ర యచ్ఛన్త్యన్నాద ఏవ భవతి యథా వధేన ప్రత్తాం గాం దుహ
 ఏవమేవేమాన్లోకాన్ప్రత్తాన్కామమన్నాద్యం దుహ ఉత్తానేషు కపాలేష్వధి
 శ్రయత్యయాతయామత్వాయ త్రయః పురోడాశా భవన్తి త్రయ ఇమే లోకా ఏషాం
 లోకానామాప్త్యా ఉత్తర ఉత్తరో జ్యాయాన్భవత్యేవమివ హీమే లోకాః సమృద్ధ్యై

సర్వే॑షామ॒భిగ॒మయ॑న్న॒వ దృ॒త్యః॑ ఛం బ॒ట్కారం॑ వృ॒త్యాస॒మన్వాహా॑నిర్దాహా॒యః॑||28||

పు॒రోడా॒శం త్రయ॑షష్ఠ్యేగ్ం శతిశ్చ॑||2.3.6||

దే॒వాసు॒రాః సం॑య॒త్తా ఆస॑న్తాన్దే॒వానసు॑రా అ॒జయ॑న్తే దే॒వాః ప॑రాజిగ్మానా అసు॒రాణాం॑
పై॒శ్యము॑పాకయన్తేభ్య ఇన్ద్రి॒యం

వీ॒ర్యమ॑పాకృమత్తదిన్ద్రోకచాయత్తదన్వపాకృమత్తదవరుధం

నాకశక్నోత్తదస్మాదభ్యర్థోకచరధన్ ప్రజాపతిముపాకధావత్తమేతయా

సర్వపుష్పయాకయాజయత్తయైవాకస్మిన్నిన్ద్రియం వీ॒ర్యమ॑దధాద్య ఇన్ద్రి॒యకామో॑ [29]

వీ॒ర్యకామః॑ స్యాత్తమేతయా సర్వపుష్పయా యాజయేదేతా ఏ॒వ దే॒వతాః స్వేన॑

భాగధేయేనోప ధావతి తా ఏ॒వాకస్మిన్నిన్ద్రియం॑ వీ॒ర్యం దధ॑తి యదిన్ద్రాయ

రాధంతరాయ నిర్వపతి యదే॒వాకగ్నీస్తేజ॑స్తదే॒వాకవ॑ రున్ధే యదిన్ద్రాయ

బార్హతాయయ దే॒వేన్ద్రస్య॑ తేజ॑స్తదే॒వాకవ॑ రున్ధే యదిన్ద్రాయ పై॒రూపా॒య యదే॒వ

స॒వితు॑స్తేజ॑స్త [30] దే॒వాకవ॑ రున్ధే యదిన్ద్రాయ పై॒రాజా॒య యదే॒వ ధా॒తుస్తేజ॑స్తదే॒వాకవ॑

రున్ధే యదిన్ద్రాయ శా॒క్వరా॒య యదే॒వ మ॒రుతాం॑ తేజ॑స్తదే॒వాకవ॑ రున్ధే యదిన్ద్రాయ

రై॒వతా॒య యదే॒వ బృ॒హస్ప॑తేస్తేజ॑స్తదే॒వాకవ॑ రున్ధ ఏ॒తావ॑న్తి పై తేజాగ్ంసి తాన్యే॒వావ

రున్ధ ఉ॒త్తానే॑షు క॒పాలే॑ష్వధి శ్రయత్యయాతయామత్వాయ ద్వాదశకపాలః పు॒రోడా॒శో

[31] భ॒వతి పై॒శ్యదే॒వత్వా॒య స॒మన్తం ప॒ర్యవ॑ద్యతి స॒మన్తమే॒వేన్ద్రియం॑ వీ॒ర్యం య॒జమా॑నే

దధాతి వృ॒త్యాస॒మన్వాహా॑నిర్దాహా॒యాక॑శ్వ ఋషభో వృ॒ష్ణిర్బ॒స్తః సా దక్షి॑ణా

వృ॒షస్త్వా॒యైత॑యై॒వ యజే॑తాకభిశస్యమాన ఏ॒తాశ్చే॒ద్వా అ॒స్య దే॒వతా

అన్నమదన్త్యదన్త్య పే॒వాక॑స్య మనుష్యాః||32||

ఇన్ద్రి॒యకామః॑ స॒వితు॑స్తేజ॑స్తపు॒రోడా॒శోఽష్టాత్రిగ్ంశచ॑||2.3.7||

ర॒జన్ పై॒ కౌణే॑యః క్ర॒తుజి॑తం జా॒నకిం॑ చక్షుర్వన్యమయాత్తస్మా ఏ॒తామి॑ష్టిం

నిర॑వపద॒గ్నయే॑ భ్రా॒జస్వ॑తే పు॒రోడా॑శమ॒ష్టాక॑పాలగ్ం సౌ॒ర్యం చ॒రుమ॒గ్నయే॑ భ్రా॒జస్వ॑తే
పు॒రోడా॑శమ॒ష్టాక॑పాలం త॒యైవా॑స్మి॒శ్చక్షు॑రదధాద్యశ్చక్షుష్కా॒మః స్యా॑త్తస్మా ఏ॒తామి॒ష్టిం
నిర్వ॑పేదగ్నయే భ్రాజస్వతే పురోడాశమష్టాకపాలగ్ం సౌర్యం చరుమగ్నయే భ్రాజస్వతే
పు॒రోడా॑శమ॒ష్టాక॑పాలమగ్నైర్వై చక్షు॑షా మను॒ష్యా వి [33] ప॒శ్యన్తి సూ॒ర్యస్య దే॒వా అగ్నిం
వైవ సూ॒ర్యం చ స్వే॑న భాగధేయేనోప ధావతి తాపే॒వా॑స్మి॒శ్చక్షు॑ర్ధత్తశ్చక్షుష్కానేవ భవతి
యదాగ్నై॒యౌ భ॑వతశ్చక్షుషీ ఏ॒వా॑స్మి॒న్తత్ప్ర॑తి దధాతి యథో॒స్యో నా॑సి॒కాం తే॒నా॑భి॒తః
సౌ॒ర్యమాగ్నై॒యౌ భ॑వతస్తస్మాదభితో నాసి॒కాం చక్షు॑షీ తస్మా॒న్నాసి॑కయా చక్షుషీ విధృ॒తే
స॒మానీ॑ యా॒జ్ఞాను॒వాక్యే భ॑వతః స॒మానగ్ం హి చక్షుః॑ సమృద్ధ్యా ఉదు త్యం
జాత॑పేదసగ్ం సప్త త్వా హరితో రథే చి॒త్రం దే॒వానా॑ముదగాదనీకమితి పి॒ణ్డాన్పు
యచ్ఛ॑తి చక్షురే॒వా॑స్మై ప్ర॒యచ్ఛ॑తి యదే॒వ తస్య॑ తత్||[34]

వి హ్యష్టావిగ్ంశతిశ్చ||2.3.8||

ధృ॒వో॑ఽసి ధృ॒వో॑ఽహగ్ం స॒జాతే॑షు భూయాసం ధీ॒రశ్చే॑త్తా వసువిద్భ్ర॒వో॑ఽసి
ధృ॒వో॑ఽహగ్ం స॒జాతే॑షు భూయాసముగ్రశ్చే॑త్తా వసువిద్భ్ర॒వో॑ఽసి ధృ॒వో॑ఽహగ్ం
స॒జాతే॑షు భూయాసమభిభూశ్చే॑త్తా వసువిదామనమస్యామనస్య దే॒వా యే స॒జాతాః
కు॒మారాః స॒మన॑సస్తానహం కామయే హృ॒దా తే మాం కామ॑యన్తాగ్ం హృ॒దా తాన్మ
ఆమ॑నసః కృ॒ధి స్వా॑హో॒ఽమన॑మ- [35] స్వా॑మనస్య దే॒వా యాః స్త్రి॒యః స॒మన॑సస్తా
అహం కామయే హృ॒దా తా మాం కామ॑యన్తాగ్ం హృ॒దా తా మ ఆమ॑నసః కృ॒ధి
స్వా॑హ వైశ్వదేవీగ్ం సాం గ్రహణీం నిర్వపేద్ద్యామకామో వైశ్వదే॒వా వై స॒జాతా వి॑శ్వానేవ
దే॒వాన్స్థే॒న్వన॑ భాగధేయేనోప ధావతి త ఏ॒వా॑స్మై స॒జాతాన్పు॑ యచ్ఛన్తి గ్రామ్యే॒వ భ॑వతి
సాంగ్రహణీ భవతి మనోగ్రహణం వై సంగ్రహణం మన ఏ॒వ స॒జాతానాం [36] గృ॑హ్లాతి
ధృ॒వో॑ఽసి ధృ॒వో॑ఽహగ్ం స॒జాతే॑షు భూయాసమితి పరిధీన్పరి దధాత్యాశిషమేవైతామా
శాస్తే॑ఽథో ఏ॒తదే॒వ సర్వ॑గ్ం స॒జాతే॑ష్వధి భవతి యస్యై॒వం విదు॑ష ఏ॒తే పరి॑ధయః

పరిధీ॑య॒న్త ఆ॒మ॒న॒మ॒స్యా॒మ॒న॒స్య దే॒వా ఇతి॑ తి॒స్ర ఆ॒హు॑తీర్జుహోత్యేతావ॒న్తో వై స॒జా॒తా
యే మ॒హా॒న్తో యే క్షు॒ల్ల॒కా యాః స్త్రి॒యః తాసే॒వావ రు॒న్ధే త ఏ॒న॒మ॒వ॒రు॒ద్ధా ఉప
తిష్ఠ॑న్తే॥[37]

స్వా॒హా॒క॒మ॒న॒మ॒సి స॒జా॒తానా॑గ్ం రు॒న్ధే పశ్య॑చ॥2.3.9॥

యన్న॑వ॒మై॒త్తన్న॑వనీతమ॒భవ॑ద్యదసర్ప॒త్తధ్ని॑ర్భిర॒భవ॑ద్యదధ్రియత తద్ధృ॒తమ॑భవదశ్వినోః
ప్రా॒ణో॒క॒సి త॒స్య తే దత్తాం॑ యయాః ప్రా॒ణో॒క॒సి స్వా॒హే॒స్తస్య॑ ప్రా॒ణో॒క॒సి త॒స్య తే దదా॑తు
యస్య॑ ప్రా॒ణో॒క॒సి స్వా॒హా మి॒త్రావ॑రుణయాః ప్రా॒ణో॒క॒సి త॒స్య తే దత్తాం॑ యయాః
ప్రా॒ణో॒క॒సి స్వా॒హా విశ్వే॑షాం దే॒వానాం॑ ప్రా॒ణో॒క॒సి [38] త॒స్య తే దదా॑తు యేషాం ప్రా॒ణో॒క॒సి
స్వా॒హా ఘృ॑తస్య ధారామ॒మృత॑స్య ప॒న్థామి॑స్త్రేణ దత్తాం ప్రయతాం మరుద్భిః॑ తత్త్వా
వి॒ష్ణుః ప॒ర్యప॑శ్యతత్త్వే॒డా గ॒వ్యైర॑యత్॥ పా॒వ॒మా॒సేన॑ త్వా స్తోమే॒న గా॒య॒త్రస్య॑
వ॒ర్తన్యో॑పాగ్ం శోర్వీ॒ర్యేణ॑ దే॒వస్త్వా స॒వితో॑ధ్నిజతు జీ॒వాత॑పే జీ॒వన॑స్యాయై
బృ॒హద్ర॑థ॒న్తర॑యోస్త్వా స్తోమే॒న త్రి॒ష్టభో॑ వ॒ర్తన్యా శు॒క్రస్య॑ వీ॒ర్యేణ॑ దే॒వస్త్వా స॒వితో॑-
[39] ధ్ని॒జతు॑ జీ॒వాత॑పే జీ॒వన॑స్యాయా అగ్నే॒స్త్వా మా॒త్రయా॑ జగత్త్యే
వ॒ర్తన్యా॑క॒గ్రయ॑ణస్య వీ॒ర్యేణ॑ దే॒వస్త్వా స॒వితో॑ధ్నిజతు జీ॒వాత॑పే జీ॒వన॑స్యాయా
ఇ॒మమ॑గ్న ఆయుషే వ॒ర్చసే॑ కృ॒ధి ప్రి॒యగ్ం రేతో॑ వరుణ సోమ రాజన్॑ మాతే॒వాస్మా
అదితే॑ శ॒ర్మ య॒చ్ఛ విశ్వే॑ దే॒వా జ॒రద॑ష్టిర్యథాక॒సత్॥ అగ్ని॒రాయు॑ష్మాన్థ॒న
వ॒నస్ప॑తిభి॒రాయు॑ష్మాన్తే॒న త్వా॑క॒యషా॑క॒యషు॑న్తం కరోమి సోమ ఆయుష్మాన్థ॒న
ఓష॑ధీభి॒ర్యజ్ఞ ఆయు॑ష్మాన్థ॒న దక్షి॑ణాభి॒ర్బ్రహ్మో॑క॒యషు॑త్తద్బ్రా॒హ్మణై॑రాయుష్మద్దే॒వా
ఆయు॑ష్మ॒న్తస్తే॑క॒మృతే॑న పిత॒ర ఆయు॑ష్మ॒న్తస్తే॑ స్వ॒ధయా॑క॒యషు॑న్తస్తే॒న
త్వా॑క॒యషా॑క॒యషు॑న్తం కరోమి॥[40]

విశ్వే॑షాం దే॒వానాం॑ ప్రా॒ణో॒క॒సి త్రి॒ష్టభో॑ వ॒ర్తన్యా శు॒క్రస్య॑ వీ॒ర్యేణ॑ దే॒వస్త్వా స॒వితో॑ధ్నిమ ఆయుష్మాన్పశ్య॑విగ్ంశతిశ్చ
॥2.3.10॥

అగ్నిం వా ఏతస్య శరీరం గచ్ఛతి సోమగ్ం రసో వరుణ ఏనం వరుణపాశేన గృహ్ణతి
 సరస్వతీం వాగగ్నావిష్ణు ఆత్మా యస్య జ్యోగామయతి యో జ్యోగామయావీ స్యాద్యో వా
 కామయేత సర్వమాయురియామితి తస్మా ఏతామిష్టిం నిర్వపేదాగ్నీయమష్టాకపాలగ్ం
 సౌమ్యం చరుం వారుణం దశకపాలగ్ం సారస్వతం
 చరుమాగ్నావైష్ణవమేకాదశకపాలమగ్నీరేవాస్య శరీరం నిష్క్రిణాతి సోమాద్రసం [41]
 వారుణేనైవైనం వరుణపాశాన్ముఞ్చతి సారస్వతేన వాచం దధాత్యగ్నిః సర్వా దేవతా
 విష్ణుర్యజ్ఞో దేవతాభిశ్చైవైనం యజ్ఞేన చ భిషజ్యత్యుత యదీతాసుర్భవతి జీవత్యేవ
 యన్నవమైత్తన్నవనీతమభవదిత్యాజ్యమపేక్షతే రూపమేవాఽస్యైతన్మహిమానం
 వ్యాచష్టేఽశ్వినోః ప్రాణోఽసీత్యాహోఽశ్వినౌ వై దేవానాం [42] భిషజౌ తాభ్యామేవాఽస్మై
 భేషజం కరోతీన్తస్య ప్రాణోఽసీత్యాహేన్ద్రియమేవాఽస్మిన్నేతేన దధాతి మిత్రావరుణయోః
 ప్రాణోఽసీత్యాహ ప్రాణాపానావేవాఽస్మిన్నేతేన దధాతి విశ్వేషాం దేవానాం ప్రాణోఽసీత్యాహ
 వీర్యమేవాఽస్మిన్నేతేన దధాతి ఘృతస్య ధారామమృతస్య పన్థామిత్యాహ
 యథాయజురేనైతత్పావమాసేన త్వా స్తోమేనేత్యా- [43] హ ప్రాణమేవాఽస్మిన్నేతేన
 దధాతి బృహద్రథన్తరయాస్త్యా స్తోమేనేత్యాహజ ఏవాఽస్మిన్నేతేన దధాత్యగ్నేస్త్యా
 మాత్రయేత్యాహోఽత్మానమేవాఽస్మిన్నేతేన దధాత్యుత్విజః పర్యాహుర్యావన్త ఏవర్విజస్త
 ఏనం భిషజ్యన్తి బ్రహ్మణో హస్తమన్వారభ్య పర్యాహురేకధైవ యజమాన ఆయుర్దధతి
 యదేవ తస్య తద్ధిరణ్యా [44] ధ్వృతం నిష్పిబత్యాయుర్వై ఘృతమమృతగ్ం
 హిరణ్యమమృతాదేవాఽయుర్నిష్పిబతి శతమానం భవతి శతాయుః పురుషః శతేన్ద్రియ
 ఆయుష్యేవేన్ద్రియే ప్రతి తిష్ఠత్యథో ఖలు యావతీః సమా ఏష్యన్మన్యేత తావన్మానగ్ం
 స్యాథ్సమృద్ధ్యా ఇమమగ్న ఆయుషే వర్చసే కృధీత్యాహోఽయురేవాఽస్మిన్వరో దధాతి
 విశ్వే దేవా జరదష్టిర్యథాఽసదిత్యాహ జరదష్టిమేవైనం కరోత్యగ్నిరాయుష్మానితి హస్తం
 గృహ్ణత్యేతే వై దేవా ఆయుష్మన్తస్త ఏవాఽస్మిన్నాయుర్దధతి సర్వమాయురేతి||[45]

రసం దేవానాగ్ స్తోమేనేతి హిరణ్యాదసదితి ద్వావిగ్ంశతిశ్శ||2.3.11||

ప్రజాపతిర్వరుణాయాశ్వమనయథ్న స్వాం దేవతామార్భథ్న పర్యదీర్యత స ఏతం
 వారుణం చతుష్కపాలమపశ్యత్తం నిరవపత్తతో పై స వరుణపాశాదముచ్యత వరుణో
 వా ఏతం గృహ్ణతి యోశ్వం ప్రతిగృహ్ణతి యావతోశ్వాన్ ప్రతిగృహ్ణియాత్తావతో
 వారుణాశ్చతుష్కపాలాన్నిర్వపేద్యరుణమేవ స్వేన భాగధేయేనోప ధావతి స ఏవైనం
 వరుణపాశాన్ముఞ్చతి [46] చతుష్కపాలా భవంతి చతుష్పాద్యశ్వః సమృద్ధ్యా
 ఏకమతిరిక్తం నిర్వపేద్యమేవ ప్రతిగ్రహీ భవతి యం వా నాశ్యేతి తస్మాదేవ
 వరుణపాశాన్ముచ్యతే యద్యపరం ప్రతిగ్రహీ స్యాథ్సోర్యమేకకపాలమను
 నిర్వపేదముమేవాకదిత్యముచ్ఛారం కురుతేకపోవభృథమపైత్యపు పై వరుణః
 సాక్షాదేవ వరుణమవ యజతేకపోనప్తీయం చరుం పునరేత్య నిర్వపేదపుయోనిర్వా
 అశ్వః స్వామేపైనం యోని గమయతి స ఏనగ్ం శాంత ఉప తిష్ఠతే||[47]

ముఞ్చతి చరుగ్ం సప్తదశ చ||2.3.12||

యా వామిన్త్రావరుణా యతవ్యా తనూస్తయేమమగ్ంహసో ముఞ్చతం యా
 వామిన్త్రావరుణా సహస్యా రక్షస్యా తేజస్యా తనూస్తయేమమగ్ంహసో ముఞ్చతం యో
 వామిన్త్రావరుణావగ్నా స్రామస్తం వామేతేనావ యజే యో వామిన్త్రావరుణా ద్విపాథ్న
 పశుషు చతుష్పాథ్న గోష్ఠే గృహీష్వప్సోష్వధీషు వనస్పతిషు స్రామస్తం వామేతేనాకవ
 యజ ఇన్ద్రో వా ఏతస్యే- [48] నియేణాకప క్రామతి వరుణ ఏనం వరుణపాశేన గృహ్ణతి
 యః పాష్మనా గృహీతో భవతి యః పాష్మనా గృహీతః స్యాత్తస్మా ఏతామైన్త్రావరుణీం
 పయస్యాం నిర్వపేదిన్త్ర ఏవాకస్మిన్నిన్త్రాయం దధాతి వరుణ ఏనం వరుణపాశాన్ముఞ్చతి
 పయస్యా భవతి పయో హి వా ఏతస్మాదపక్రామత్యథైష పాష్మనా గృహీతో
 యత్పయస్యా భవతి పయ ఏవాకస్మిన్త్రయా దధాతి పయస్యాయాం [49] పురోడాశమవ
 దధాత్యాత్మన్వన్తమేపైనం కరోత్యథో ఆయతనవన్తమేవ చతుర్థా వ్యూహతి దిక్ష్యేవ ప్రతి

తిష్ఠతి పునః సమూహతి దిగ్భ్య ఏవాఽస్మై భేషజం కరోతి సమూహ్యోవ ద్యతి
యథాఽఽవిద్ధం నిష్క్రుంతతి తాదృగేవ తద్యో వామిన్త్రావరుణావగ్నో స్రామస్తం
వామేతేనాఽవ యజ ఇత్యాహ దురిష్ట్యా ఏవైనం పాతి యో వామిన్త్రావరుణా ద్విపాథస్స
పశుషు స్రామస్తం వామేతేనాఽవ యజ ఇత్యాహైతావతీర్వా ఆప ఓషధయో
వనస్పతయః ప్రజాః పశవ ఉపజీవనీయాస్తా ఏవాఽస్మై వరుణపాశాన్ముఞ్చతి||[50]
ఏతస్య పయస్యాయాం పాతి షడ్వగ్శతిశ్చ||2.3.13||

స ప్రత్నవన్ని కావ్యేన్త్రం వో విశ్వతస్పరీన్త్రం నరః త్వం నః సోమ విశ్వతో రక్షా
రాజన్నఘాయతః న రివ్యేత్వావతః సఖా|| యా తే ధామాని దివి యా పృథివ్యాం
యా పర్వతేష్వోషధీష్వపున తేభిర్నో విశ్వైః సుమనా అహేడన్రాజన్తోమ ప్రతి హవ్యా
గృభాయ|| అగ్నిషోమా సవేదసా సహాతీ వనతం గిరః సం దేవత్రా బభూవధుః||
యువ [51] మేతాని దివి రోచనాన్యగ్నిశ్చ సోమ సక్రతూ అధత్తమ్| యువగ్ం సిన్ధుగ్ం
రభిశస్తీరవద్యాదగ్నిషోమావముఞ్చతం గృభీతాన్|| అగ్నిషోమావిమగ్ం సు మే శృణుతం
వృషణా హవమ్| ప్రతి సూక్తాని హర్యతం భవతం దాశుషే మయః|| ఆఽన్యం దివో
మాతరిశ్వా జభారాఽమథ్నాదన్యం పరి శ్యేనో అద్రేః| అగ్నిషోమా బ్రహ్మణా వావృధానోరుం
యజ్ఞాయ చక్రధురు లోకమ్|| అగ్నిషోమా హవిషః ప్రస్థితస్య వీతగ్ం [52] హర్యతం
వృషణా జుషేథామ్| సుశర్మాణా స్వవసా హి భూతమథా ధత్తం యజమానాయ శం
యోః|| ఆ ప్యాయస్వ సం తే|| గణానాం త్వా గణపతిగ్ం హవామహే కవిం
కవీనాముపమశ్రవస్తమమ్| జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆ నః శృణ్వన్నూతిభిః
సీద సాదనమ్|| స ఇజ్జనేన స విశా స జన్మనా స పుత్రైర్వాజం భరతే ధనా నృభిః|
దేవానాం యః పితరమావివాసతి [53] శ్రద్ధామనా హవిషా బ్రహ్మణస్పతిమ్|| స సుష్టుభా
స ఋక్వతా గణేన వలగ్ం రురోజ ఫలిగగ్ం రవేణ| బ్రహస్పతిరుస్సయా హవ్యసూదః
కనిక్రదద్వావశతీరుదాజత్|| మరుతో యద్ధ వో దివో యా వః శర్మ|| అర్యమాఽఽ

యాతి వృషభస్తువిష్మాన్దాతా వసూనాం పురుహూతో అర్హన్స్ సహస్రాక్షో
 గోత్రభిద్వజ్రబాహురస్మాసు దేవో ద్రవిణం దధాతు॥ యే తేఽర్యమన్బహవో దేవయానాః
 పన్థానో [54] రాజన్తివ ఆచరన్తి తేభిర్నో దేవ మహి శర్మ యచ్ఛ శం న ఏధి ద్విపదే శం
 చతుష్పదే॥ బుధ్నాదగ్రమజ్గిరోభిర్భుజానో వి పర్వతస్య దృగ్ంహితాన్యైరతీ
 రుజద్రోధాగ్ంసి కృత్రిమాణ్యేషాగ్ం సోమస్య తా మద ఇన్ద్రశ్చకార॥ బుధ్నాదగ్రేణ వి
 మిమాయ మానైర్వజ్రేణ ఖాన్యతృణన్నదీనామ్ వృథాఽసృజత్పథిభిర్దిర్ఘయాథైః సోమస్య
 తా మద ఇన్ద్రశ్చకార॥ [55] ప్ర యా జజ్ఞే విద్వాగ్ం అస్య బన్ధం విశ్వాని దేవో జనిమా
 వివక్తి బ్రహ్మ బ్రహ్మణ ఉజ్జభార మధ్యాన్నీచాదుచ్ఛా స్వధయాఽభి ప్ర తస్థా॥
 మహాన్మహీ అస్తభాయద్వి జాతో ద్యాగ్ం సద్మ పార్థివం చ రజః స బుధ్నాదాష్ట
 జనుషాఽభ్యగ్రం బృహస్పతిర్దేవతా యస్య సమ్రాట్॥ బుధ్నాద్యో అగ్రమభ్యర్త్యోజసా
 బృహస్పతిమా వివాసన్తి దేవాః భినద్వలం వి పురో దర్దరీతి కనిక్రదధ్నువరపో జిగాయ॥

[56]

యువం వీతమావివాసతి పన్థానో దీర్ఘయాథైః సోమస్య తా మద ఇన్ద్రశ్చకార దేవా నవ చ॥2.3.14॥
 ఆదిత్యేభ్యో దేవా వై మృత్యోర్దేవా వై సత్రమర్శమ్ ప్రజాపతేస్త్రయస్త్రిగ్ం శత్రుజాపతిర్దేవేభ్యోఽన్నాద్యం
 దేవాసురాస్తానృజనోధ్రువోఽసి యన్నవమేదగ్నిం వైప్రజాపతిర్వరుణాయ యావామిన్ద్రావరుణా స ప్రత్నవచ్ఛతుర్థశ॥14॥
 ఆదిత్యేభ్యస్త్యష్టరస్మై దానకామా ఏవాఽవ రున్ధేఽగ్నిం వై స ప్రత్నవత్సత్సత్సాశతీ॥56॥
 ఆదిత్యేభ్యః సువరపో జిగాయ॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥

॥ఇతి ద్వితీయకాణ్డే తృతీయః ప్రశ్నః॥